

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Кафедра технологічного обладнання харчових
виробництв і торгівлі**

ПРЕВЕНТИВНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

**Міжвузівського круглого столу, присвяченого
Всесвітньому дню охорони праці**

(м. Полтава, 28 квітня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 331.45
П71

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Науковий керівник семінару та відповідальна за випуск:

Л. І. Маніна, к. т. н., доцент кафедри технологічного обладнання харчових виробництв і торгівлі Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Превентивна безпека людини в сучасних умовах : матеріали
П71 Міжвузівського круглого столу, присвяченого Всесвітньому дню охорони праці (м. Полтава, 28 квітня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 86 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-277-8

У збірнику представлено тези доповідей, заслуханих та обговорених на засіданні Міжвузівського круглого столу, присвяченого Всесвітньому дню охорони праці 28 квітня 2017 року.

УДК 331.45

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

ISBN 978-966-184-277-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

18. *Gayvoronska Z. M., Manina L. I., Stetsenko V. V.* Problems of environment hazard in Ukraine and abroad.
19. *Маніна Л. І., Єльніков А. С.* Безпека людини – показник ефективності роботи підприємства.
20. *Пазич І. О.* Державна політика України з питань охорони праці в умовах євроінтеграції.
21. *Маніна Л. І., Бондар-Підгурська О. В.* Феномен «вартість життя людини» в контексті сталого соціально орієнтованого розвитку економіки.
22. *Овчаренко О. М.* Мониторинг эмоционального здоровья персонала как способ повышения эффективности современных предприятий.
23. *Смирнова В. Г.* Оцінка стану пожежної безпеки Полтавської області.
24. *Manina L., Stetsenko V., Salov A.* Psychological aspects of safety for enterprise activity.
25. *Герман Н. В., Манина Л. И., Апостолова А. С.* Психологическая адаптация человека к условиям труда.

ФЕНОМЕН «ВАРТІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ» В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

*Л. І. Маніна, к. т. н., доцент кафедри технологічного
обладнання харчових виробництв і торгівлі*

*О. В. Бондар-Підгурська, к. е. н., доцент
кафедри менеджменту*

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Поява феномена «вартості життя людини» змінила всі сфери економіки США та цивілізованих країн. Так, у 2011 році в США оцінка життя одного американця знаходилася в межах від 6 до 9 млн доларів. Аналогічна оцінка характерна і для європейських країн. Це змусило зарубіжного підприємця забезпечувати безпеку працюючого, щоб потім після його загибелі не нести мільйонні збитки. За підрахунками шведських спеціалістів система захисту одного життя ціною 1 млн євро забезпечує збереження життя 45 000 працюючих, що рівноцінно 22,5 млрд євро і забезпечує приріст населення через 10 років до сотні тисяч людей.

Вчені різних країн світу під керівництвом Європейської обсерваторії по системах і політики охорони здоров'я досліджували характер залежності між *здоров'ям* і *динамікою росту ВВП* країни. Доведено, що стан здоров'я населення є потужним фактором економічного зростання, тому що приріст ВВП безпосередньо залежить від рівня людської смертності. Високий рівень смертності в суспільстві гальмує економічне зростання країни. Померлі не виробляють і не купують товарів та послуг, що розвиває економіку, а держава витрачає кошти на виплату пенсій непрацездатним членам їх сімей [1].

Тобто, саме «вартість життя людини» стає предметом та фактором сталого соціально орієнтованого розвитку економіки. Це підтвердив бурхливий розвиток Китаю, де зростання працездатного населення обумовлює зростання ВВП країни завдяки соціально спрямованій політиці держави.

При цьому проблема оцінки вартості життя виникає в зв'язку з передчасною неприродною смертю людини, яка призводить як

до психологічних травм, так і до значних економічних втрат. Це втрати не лише для родини, але і для держави. Вперше оцінка вартості життя почала розраховуватися в 1930 р. у США, як компенсація економічних втрат підчас аварій на транспорті. Варто зазначити, що в Україні передчасна смерть населення працездатного віку в 3,5 рази вища, ніж в європейських країнах.

Вартість здоров'я і життя працюючої людини – це віртуальний економічний показник, який включає компенсацію виплат при травмуванні і загибелі людей в побуті та на виробництві, в терористичних актах. Цей феномен використовують для розробки системи безпеки в діяльності правоохоронних систем, охорони здоров'я, аварійних служб, для визначення страхових виплат.

Відомо, що економічний ефект системи охорони праці дорівнює сумі, яка вкладена в організацію захисту людини від можливої її загибелі. В Україні спроби здійснити грошову оцінку життя працюючої людини блокують чиновники під відомим гаслом, що життя не є ринковим товаром, який має ту чи іншу вартість. Так, якщо життя загиблого аморально вимірювати в грошах, то і суми компенсацій непрацездатним членам сім'ї загиблого стають дуже низькими. Якщо наш підприємець не несе значних втрат від нещасних випадків на своєму підприємстві, то і в охорону праці працюючих він не вкладає потрібні кошти. Згідно Законодавству України існують декілька норм, які оцінюють життя людини від 7 до 250 тис. грн [1].

Не зважаючи на окремі спроби фахівців [2] оцінити економічну ефективність заходів з охорони праці на підприємствах, нині в Україні на державному рівні поки що не вироблено єдиного інструментарію оцінки матеріальної та моральної шкоди, необхідного для визначення ефективності національних проєктів і компенсації вартості життя [1]. Тому варто в Україні подбати про єдину методологію визначення вартості життя, яка дозволить на ділі дбайливо ставитися до людини, створюючи належні умови для задоволення її життєво важливих інтересів, і стане гарантом сталого соціально орієнтованого розвитку економіки [3]. Сподіваємося, що виявлена компліментарність феномену «вартості життя людини» та сталого соціально орієнтованого розвит-

ку економіки стане поштовхом до активізації дій органів державної влади.

Список використаних інформаційних джерел

1. Берлін Михайло. Безцінні люди: навіщо знати вартість людського життя і як цінність громадянина позначається на розвитку економіки країни [Електронний ресурс] / Михайло Берлін // Офіційний сайт Forbes Україна. – 2016. – 7 грудня. – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua>. – Назва з титулу екрана.
2. Маніна Л. І. Економічна ефективність заходів з охорони праці на підприємствах в контексті сталого соціально орієнтованого розвитку України / Л. І. Маніна, О. В. Бондар-Підгурська, О. В. Володько. *Transformations in Contemporary Society: Economic Aspects / Edited by Oleksandr Nestorenko, Tadeusz Pokusa*. – Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. – 348 p. – P. 119–213.
3. Бондар-Підгурська О. В. Науково-методологічні засади сталого інноваційного соціально орієнтованого розвитку економіки / О. В. Бондар-Підгурська. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2016. – 531 с.

МОНИТОРИНГ ЕМОЦИОНАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ПЕРСОНАЛА КАК СПОСОБ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ СОВРЕМЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

О. М. Овчаренко, к. е. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

Ежедневно 80 % персонала современных предприятий испытывают отрицательные эмоции. Негатив влияет на здоровье работника, его отношение к компании, эффективность в работе. По данным Американской психологической ассоциации (АРА) эмоциональное здоровье способствует успешности в работе и социальных отношениях, положительно влияет на здоровье и самочувствие человека. При этом в исследовании Европейского агентства по безопасности и гигиене труда показано, что из-за

Кондель В. М., Лобода Д. О. Дослідження стійкості елементів конструкцій для запобігання надзвичайним ситуаціям	42
Дикань С. А. Прекаріат і прекаріальні умови праці в Україні	45
Вахтін С. Р., Маніна Л. І. Правове забезпечення безпеки праці людини на виробництві	49
Бичков Я. М., Молчанова Н. Ю. Аспекти превентивної безпеки людини в Україні.....	52
Gaivoronska Z. M., Manina L. I., Stetsenko V. V. Problems of environment hazard in the world and in Ukraine	54
Маніна Л. І., Єльніков А. С. Безпека людини – показник ефективності роботи підприємства.....	61
Пазич І. О., Рябко І. П. Державна політика України з питань охорони праці в умовах євроінтеграції	63
Маніна Л. І., Бондар-Підгурська О. В. Феномен «вартість життя людини» в контексті сталого соціально орієнтованого розвитку економіки	66
Овчаренко О. М. Мониторинг емоціонального здоров'я персонала как способ повышения эффективности современных предприятий	68
Смирнова В. Г. Оцінка стану пожежної безпеки Полтавської області.....	71
Manina L., Stetsenko V., Salov A. Psychological aspects of safety for enterprise activity	73
Герман Н. В., Манина Л. И., Апостолова А. С. Психологическая адаптация человека к условиям труда	78

Наукове видання

ПРЕВЕНТИВНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

**Міжвузівського круглого столу, присвяченого
Всесвітньому дню охорони праці**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 5,0.
Зам. № 087/1042.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*